

בְּעוֹלָם וְלֹא מוֹצֵאת מְקוֹם מְנוּחָה
עַד שִׁשְׁלָמוֹ מַעֲשָׂיו. מִשּׁוֹם זֶה
צָרִיךְ אָדָם לְהִתְבּוֹנֵן תָּמִיד
בְּמַעֲשָׂיו וְיָשׁוּב לִפְנֵי אֲדוֹנוֹ.

וּכְשֶׁהִתְבּוֹנֵן דָּוֵד הִמְלִיךְ בְּדִינֵי
הָאָדָם הַלְלוּ, הַקָּדִים וְאָמַר, (תהלים
קד) בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת ה', בְּטֶרֶם תֵּצֵא
מִן הָעוֹלָם, בְּעוֹד שְׂאֵת נִמְצֵאת
עִם הַגּוֹף. וְכָל קָרְבִי אֶת שֵׁם קִדְשׁוֹ
- הֵם אֲבָרֵי הַגּוֹף שֶׁמְשַׁתְּתָפִים
כְּאֶחָד עִם הָרוּחַ. עֲכָשׁוּ
כְּשֶׁתִּמְצָאוּ עִמָּה, הַקָּדִים לְבָרֵךְ
אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ טֶרֶם שִׁיבֵא זְמַן
שֶׁלֹּא תוֹכְלוּ לְבָרֵךְ וּלְחַזֵּר
בְּתִשׁוּבָה. וְעַל זֶה אָמַר בָּרְכִי נַפְשִׁי
אֶת ה' הַלְלוּיָהּ. בָּאוּ אוֹתָם
הַחֲבָרִים וְנִשְׁקָוּ אֶת רֵאשׁוֹ.

רַבִּי חִיָּיא פִּתַח וְאָמַר, קָחוּ
מֵאִתְכֶם תְּרוּמָה לַה'. בֹּא וּרְאֵה,
כְּשֶׁבָרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
הָעוֹלָם, לֹא בָרָא אֶלָּא כְּדֵי שִׁיבֵאוּ
יִשְׂרָאֵל וְיִקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה.
בַּתּוֹרָה נִבְרָא הָעוֹלָם, וְעַל הַתּוֹרָה
הוּא עוֹמֵד. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ירמיה לג)
אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה חֻקּוֹת
שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי הַתּוֹרָה
הִיא אֲרֻף חַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֲרֻף
הַחַיִּים בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְכֵן מִי שֶׁמְשַׁתְּדֵל בַּתּוֹרָה, כְּאֵלוֹ
הַשְּׁתַּדֵּל בְּהִיכְלוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁהִיכְלוֹ הַעֲלִיזוֹן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא הִיא הַתּוֹרָה. וּכְשֶׁאָדָם
עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עוֹמֵד שֵׁם וּמְקַשֵּׁב לְקוּלוֹ, כְּפָתוֹב
(מלאכי א) וַיִּקְשֹׁב ה' וַיִּשְׁמַע וְגו'.
וְנִצּוֹל הָאָדָם מִשְׁלֹשָׁה דִּינִים:
מִדֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִדֵּין מִלֵּאָף
הַמּוֹת שֶׁלֹּא יְכוּל לְשַׁלֵּט עֲלָיו,
וּמִדֵּין הַגִּיּוֹנִים.

וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכָרוֹן. מִי הוּא? אֶלָּא
יֵשׁ סֵפֶר לְמַעַלָּה וַיֵּשׁ סֵפֶר לְמַטָּה.
זְכָרוֹן - (אוח) הַבְּרִית הַקָּדוֹשׁ

אַתָּר נִיּוּחָא, עַד דִּישְׁתְּלִים עוֹבְדוּי. בְּגִין דָּא,
בְּעֵי בַר נָשׁ לְאַסְתְּפֵלָא תְּדִיר בְּעוֹבְדוּי, וַיִּתּוֹב
קָמִי מָרִיָּה.

וְכֵן אֲסַתְּפֵל דָּוִד מִלְּפָא בְּדִינֵין אֵלִין דְּבַר נָשׁ,
אַקָּדִים וְאָמַר (תהלים קד) בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יי',
עַד לָא תְּפוּק מִן עֲלֵמָא, בְּעוֹד דְּאַנְתְּ אֲשַׁתְּכַחַת
עִם גּוּפָא. וְכָל קָרְבִי אֶת שֵׁם קִדְשׁוֹ, אֵינּוֹן
שְׁיִיפִי גּוּפָא, דְּמִשְׁתַּתְּפִי כְּחֵדָא בְּרוּחָא. הַשְׂתָּא
דְּתִשְׁתְּפַחּוֹן עִמָּה, אַקָּדִים לְבָרְכָא שְׂמָא
קִדִּישָׁא, עַד לָא יִמְטִי זְמַנָּא דְלֹא תִיכְלוֹן
לְבָרְכָא, וְלֹא תִבְכָּא בְּתִיּוֹבְתָא, וְעַל דָּא אָמַר
בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יי' הַלְלוּיָהּ. אֲתוּ אֵינּוֹן חֲבָרִיָּיא
וְנִשְׁקָוּ רִישִׁיָּה.

רַבִּי חִיָּיא פִּתַח וְאָמַר, (דף ר' ע"א) (שמות לה) קָחוּ
מֵאִתְכֶם תְּרוּמָה לַיי'. תָּא חֲזִי קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא כֵד בָּרָא עֲלֵמָא, לָא בָּרָא לִיָּה, אֶלָּא
בְּגִין דִּיִּתּוֹן יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְבְּלוֹן אוֹרִיָּיתָא.
בְּאוֹרִיָּיתָא אַתְּבָרִי עֲלֵמָא, וְעַל אוֹרִיָּיתָא
קִיָּימָא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי
יוֹמֵם וְלַיְלָה חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי.
אוֹרִיָּיתָא אִיָּהּ אֲרַפָּא דְחִיָּי בְּהַאי עֲלֵמָא,
וְאֲרַפָּא דְחִיָּי בְּעֵלְמָא דְאַתִּי.

וְכֵן מֵאֵן דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרִיָּיתָא, כְּאֵלוֹ אֲשַׁתְּדֵּל
בְּהִיכְלִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּהִיכְלָא
עֲלָאָה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אוֹרִיָּיתָא אִיָּהּ.
וְכֵן בַּר נָשׁ עֲסִיק בְּאוֹרִיָּיתָא, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
קָאִים תַּמּוֹן, וְאַצִּית לְקָלִיָּה, כְּמָה דְכַתִּיב, (מלאכי
א) וַיִּקְשֹׁב יי' וַיִּשְׁמַע וְגו'. וְאַשְׁתַּזִּיב בַּר נָשׁ
מִתְּלַת דִּינֵין: מִדֵּינָא דְהַאי עֲלֵמָא. וּמִדֵּינָא
דְּמִלֵּאָף הַמּוֹת, דְלֹא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלָיָה.
וּמִדֵּינָא דְגִיּוֹנִים.

וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכָרוֹן. מֵאִי אִיָּהּ. אֶלָּא אִית סֵפֶר
לְעִילָא, וְאִית סֵפֶר לְתַתָּא. זְכָרוֹן אֲתָר (ג"א אֶת) קִיָּימָא קִדִּישָׁא, דְנִטִּיל